

Central Sweden
DALARNA, GÄVLEBORG OCH ÖREBRO LÄN

VERKSAMHETSPLAN 2019

Central Sweden

Innehåll

Det här är Central Sweden.....	2
Politisk påverkan.....	4
Projektstöd	6
Kontorets verktyg för att arbeta med politisk påverkan och projektstöd.....	7
Bevakningsområden 2019	9
<i>Energj, klimat och ett hållbart samhälle</i>	9
<i>Forskning och innovation</i>	11
<i>Sammanhållningspolitiken</i>	13
<i>Transport och infrastruktur</i>	14
Övriga områden.....	16
Utbildningsinsatser.....	16

Det här är Central Sweden

Central Sweden är Dalarna, Gävleborg och Örebro läns förlängda arm vid EU. Verksamhetens mål är att, utifrån ett EU-perspektiv, bidra till förverkligandet av medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier inom prioriterade politikområden. Det görs inom två verksamhetsområden, *politisk påverkan* och *projektstöd*, som används som verktyg för att bidra till att uppnå medlemmarnas målsättningar.

Politisk påverkan är ett av medlemmarnas verktyg i arbetet för att bevaka regionernas intressen och påverka de beslut som tas till fördel för regionerna. Projektstöd innebär att kontoret hjälper sina medlemmar i arbetet med att hitta finansieringsmöjligheter och identifierar relevanta EU-program, samt ger rådgivning och stöd i arbetet med partnersökningar och formulering av det europeiska mervärdet.

Central Sweden är organiserad i form av en ideell förening, vars medlemmar är Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Örebro län. Till grund för Central Swedens verksamhet ligger de prioriterade områden och aktiviteter som anges i beställningen från respektive medlem.

Central Swedens verksamhetsidé och kännetecken

Central Sweden ska, utifrån ett EU-perspektiv, bidra till att förverkliga medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier. Central Sweden kännetecknas av ett professionellt arbetssätt, en dubbel kompetens i regionalt prioriterade sakfrågor och EU:s system samt ett engagemang för regional utveckling.

Styrdokument

Det interna styrdokumentet inom föreningen är Central Sweden ideell förenings stadga. Föreningens styrelse har också fastställt en delegations- och attestordning. Central Swedens verksamhet, som fastställs i detta dokument, bygger på beställningar från medlemmarna. Medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier anger den politiska vägledningen för föreningen.

Föreningens mål och syfte

Utifrån medlemmarnas beställningar strävar Central Sweden efter att regionernas intressen får betydande genomslagskraft i EU. Central Sweden verkar för ett aktivt politiskt påverkansarbete på EU-arenan. Central Sweden ska också medverka till att det finns en hög och aktuell kunskapsnivå rörande EU-perspektivet på prioriterade frågor bland ägarna och deras medlemmar. Denna inriktning innefattar även att stimulera framväxten av mer EU-finansierad projektverksamhet hos medlemmarna för att få in ny kunskap i organisationerna och för att dela med sig av kunnande och engagemang.

Central Swedens verksamhet gentemot EU:s institutioner är inget mål utan ett medel för att nå regionala målsättningar. Genom EU:s fonder och program kan insatser främjas och finansieras för att genomföra strategiska satsningar i linje med medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier.

Bakgrund och beställningar

Dalarna, Gävleborg och Örebro län har sedan hösten 1999 haft ett gemensamt representationskontor i Bryssel. Från och med 2010 fördes ägandet över till en ideell förening, helägd av Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Örebro län. De anställda på Central Sweden tillhör av praktiska skäl Region Dalarna. Omorganiseringen till ideell förening skedde då medlemmarna upplevde ett behov av att öka den strategiska inriktningen hos de egna organisationerna och i detta arbete använda Central Sweden som en mer aktiv part. En beställning till Central Sweden ideell förening görs årligen av medlemmarna. Styrelsen ansvarar för beställningsprocessen samt att jämka samman beställningarna till en verksamhetsplan.

Central Sweden arbetar med regionala, redan beslutade, prioriterade och långsiktiga utvecklingsområden, i enlighet med vad som anges i respektive regional utvecklingsstrategi. Till grund för Central Swedens verksamhet ligger de prioriterade områden och aktiviteter som finns angivna i respektive beställning från varje medlem. En sammanfattande lista för verksamhetsåret 2019 presenteras nedan. Vad Central Sweden avser med ”projektstöd” och ”politisk påverkan” samt vilka övergripande aktiviteter som planeras inom respektive bevakningsområde står att läsa under respektive rubrik i återstoden av verksamhetsplanen.

Bevakningsområde	Politisk påverkan	Projektstöd
Energi, klimat och ett hållbart samhälle	x	x
Forskning och innovation	x	x
Sammanhållningspolitik	x	-
Transport och infrastruktur	x	x

Politisk påverkan

Central Sweden är ett av medlemmarnas verktyg i arbetet att bevaka regionernas intressen och påverka lagstiftning som antas av Europaparlamentet och Europeiska unionens råd (ministerrådet) till fördel för regionerna. För att vinna inflytande i EU är det nödvändigt att arbeta på många olika fronter, mot EU-kommissionen, Europeiska unionens råd, Europaparlamentet, andra regioner, nätverk m.fl., samt även departement och myndigheter på svensk nationell nivå. Att etablera strategiska kontakter är således viktigt i detta avseende. Allianser och nätverk behövs på politisk nivå såväl som mellan tjänstemän, i Bryssel, i regionerna och däremellan.

En första förutsättning är att vara klar över prioriteringarna: *vad vill regionerna uppnå i EU?* Det gäller för medlemmarna och för verksamheten på Central Sweden att prioritera de frågor som har särskild betydelse för regionerna för att kunna påverka så effektivt som möjligt. I allt påverkansarbete är det väsentligt att det finns politiskt förankrade positioner i frågan. Medlemmarna ska i beställningarna göra sina egna prioriteringar och i samråd med Central Sweden lägga upp strategier för hur de prioriterade frågorna ska drivas. Central Swedens kompetens är kunskapen om hur institutionerna arbetar samt i vilka skeden och med vilka metoder regionerna bäst närmar sig dem för att få gehör för sina synpunkter.

EU-kommissionen, Europaparlamentet och Sveriges ständiga representation

I ett tidigt skede är det framförallt *EU-kommissionen* Central Sweden riktar in sig på. Genom att känna till att EU-kommissionen planerar att lägga ett förslag som kommer att påverka regionerna, kan Central Sweden hjälpa medlemmarna att agera redan innan det finns ett formellt förslag. Konkret handlar det om att informera samt att ge förslag och argument till EU-kommissionens tjänstemän vid personliga möten eller genom skriftliga kontakter. Det är av stor vikt att etablera kontakt i ett tidigt skede med de tjänstemän som ansvarar för att utarbeta ett kommissionsförslag.

Europaparlamentet har stort inflytande i många frågor och därför är det viktigt att följa och påverka Europaparlamentets behandling av olika frågor. Central Sweden odlar personliga kontakter med olika nyckelpersoner, såsom Europaparlamentariker och deras politiskt sakkunniga, för att informera om regionens ståndpunkter och ge argument för dessa. Den *svenska EU-representationens* olika råd med ansvar för förhandlingar i rådet är också viktiga personer att hålla informerade och att framföra argument till, för att stärka möjligheten att Sverige driver regionernas frågor i rådsförhandlingarna. Även *Europeiska regionkommittén (ReK)*, ett rådgivande organ med uppgift att bedöma EU:s lagstiftning och politik ur ett lokalt och regionalt perspektiv, och dess ledamöter, är viktiga att hålla informerade i påverkansarbetet.

När nya förslag kommer från EU-kommissionen eller om initiativ tas från någon annan relevant aktör bör arbetet med att ta fram en regional ståndpunkt inledas så snart som möjligt. Detta bör göras i breda konsultationer med berörda, t.ex. genom referensgrupper eller särskilt anordnade möten. Medlemmarna bör också, eventuellt i samarbete med Central Sweden, skapa en gemensam arena i respektive region för att arbeta med underlag för påverkan.

Arbetet inom bevakningsområdena

I enlighet med medlemmarnas beställningar, kommer Central Sweden under 2019 att arbeta med EU-bevakning inom de prioriterade bevakningsområdena *energi, klimat och ett hållbart samhälle; forskning och innovation; sammanhållningspolitik*; samt *transport och infrastruktur*, med inriktning på politisk påverkan och projektstöd. Central Sweden ska utifrån ett EU-perspektiv bidra till att medlemmarnas mål inom bevakningsområdena uppfylls långsiktigt. Vidare ska Central Sweden arbeta strategiskt för att ansvariga tjänstemän hos medlemsregionerna är väl underrättade om skeenden i EU samt har god förståelse för EU:s politiska processer inom de olika sakområdena. I förlängningen ska den informationen och förståelsen leda till att Central Swedens medlemmar kan vara med och forma politiken i, en för dem, gynnsam riktning. Vidare ska EU-bevakningen skapa en god kunskapsbas för deltagande i strategiska samarbetsprojekt som ska bidra till förverkligandet av medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier.

EU:s styrning, framtid och horisontella frågor

En viktig förutsättning för att bedriva ett effektivt påverkansarbete kring de frågor som medlemsregionerna prioriterar, är att vara välinformerad och att ha god kännedom om övergripande politiska processer i EU. Detta för att förstå kontexten kring sakfrågor och det övergripande strategiska arbetet på europeisk nivå. Bevakning av de övergripande politiska strömningarna hjälper också Central Sweden att tydliggöra hur strategier på regional respektive europeisk nivå harmoniserar. Därför har Central Swedens medlemmar under tidigare år avsatt ett av kontorets bevakningsområden för detta ändamål.

Sedan 2017 har området utvecklats till att utgöra en integrerad del i kontorets grundläggande verksamhet istället för ett särskilt bevakningsområde, ett arbetssätt som kommer fortgå under 2019. Detta innebär att Central Sweden inte producerar lika många rapporter och sammanställningar inom området, men att informationen, i den mån det är möjligt, integreras inom de andra bevakningsområdena.

Som en integrerad del i kontorets verksamhet syftar bevakningen specifikt till:

- Att stärka kompetensen på kontoret i Bryssel samt att bidra till hög kvalitet i dess arbete inom övriga bevakningsområden kopplat både till politisk påverkan och projektstöd;
- Att bygga kapacitet och förståelse hos medlemmarna för strategier, processer och politiska prioriteringar på europeisk nivå.

Projektstöd

Central Sweden bistår medlemsregionerna och andra relevanta regionala aktörer i arbetet med att förbereda och ansöka om att delta i och driva internationella samarbetsprojekt genom rådgivning och stöd i såväl idéutveckling som ansökningsprocess. Central Sweden hjälper till att söka finansieringsvägar, relevanta EU-program samt rådgivning och stöd i arbetet med partnersökningar. Detta arbete sker bland annat genom ett aktivt deltagande i nätverk såsom ERRIN (*European Regions Research and Innovation Network*). Mest extensivt stöd erbjuder Central Sweden sina medlemmar mot vilka kontoret arbetar proaktivt genom projektutvecklingsverktyget Central Sweden EU-projektanalys, CEPA (se nedan).

Central Sweden ska i övrigt vara behjälpliga vid förfrågningar från andra regionala aktörer relevanta för den regionala utvecklingen, som exempelvis kommunerna, landstinget och lärosäten samt kluster. Här är stödet reaktivt och bygger på att organisationerna själva tar kontakt med Central Sweden. Central Sweden besvarar dessa förfrågningar i mån av tid, och förutsatt att projektidéerna verkar för att uppfylla målen i de regionala utvecklingsstrategierna.

Målsättningen är att Central Swedens medlemmar, samt andra regionala aktörer, i större utsträckning ska kunna delta i internationella samarbetsprojekt och nätverk för att därigenom skapa ett mervärde i den egna verksamhetsutvecklingen. På lång sikt ska dessa internationella samarbetsprojekt bidra till uppfyllandet av medlemsregionernas regionala utvecklingsstrategier.

Central Sweden EU-projektanalys (CEPA)

CEPA är en proaktiv projektutvecklingsprocess som genomförs stegvis tillsammans med medlemmarna. Arbetet med CEPA påbörjades under 2011 och efter varje upplaga har processen vidareutvecklats och förfinats. Sedan starten har totalt elva processer genomförts; fyra processer vardera i Region Dalarna och Region Örebro län, samt tre processer i Region Gävleborg. Inför 2019 har ingen av medlemsregionerna angivit i beställningen att de vill genomföra en CEPA-process. Region Gävleborg anger att de vill genomföra en utbildningsinsats inför kommande CEPA-process 2020. Region Örebro län vill genomföra en större insats under 2019 i syfte att öka kunskapen om inriktningen för den kommande programperiodens nya program med tydlig koppling till RUS. Region Dalarna beskriver i sin beställning att en CEPA-process inte är aktuell under 2019, men att de under 2019 vill arbeta med förberedelser inför en ny process 2020. Under 2019 kommer Central Sweden fokusera på att föra en dialog med medlemmarna om vilka ambitioner regionerna har med att genomföra processerna samt hur processen kan utvecklas för att leva upp till dessa ambitioner. Central Sweden har bara kapacitet att genomföra en process per år och kommer därför att under 2019 föra en dialog med medlemsregionerna och besluta om en plan för när nästa process ska genomföras i respektive region.

Kontorets verktyg för att arbeta med politisk påverkan och projektstöd

Informationsförmedling - analysera, strukturera och rapportera

En viktig uppgift för kontoret är att bidra med analyser och bedömningar till medlemmarna. Kontoret skriver även rapporter, nyheter och är regionens dagliga kontaktlänk med EU:s institutioner samt andra aktörer vid EU. Central Sweden förmedlar information för att hjälpa medlemmarna att agera funktionellt och effektivt med hänsyn till EU-dimensionen av sakfrågorna. Central Swedens informationsförmedling sker främst via personliga möten, telefon och e-post.

Målgruppen för informationen är primärt tjänstemän och politiker i regionkommunerna och sekundärt kommuner. I mån av tid är även universitet, högskolor och kluster inom regionerna intressanta målgrupper. Allmänheten, företag eller media ingår inte i Central Swedens primära målgrupper.

Hemsida och bevakningstjänst

Central Swedens hemsida tjänar som en kanal för informationsinhämtning för kontorets målgrupper, dock främst för de delarna av målgrupperna som inte har en daglig kontakt med Central Sweden men som har ett intresse av att lära sig om kontorets verksamhet. Hemsidan ger möjlighet till vidare läsning på aktuellt ämne samt kontaktuppgifter till berörd handläggare för mer information. Vidare är en bevakningstjänst kopplad till hemsidan och skickar ut den senaste uppdaterade informationen, såsom artiklar och partnersök, en gång i veckan. Central Sweden arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet med informationsspridning, ett arbete som även kommer att prioriteras under 2019.

Nätverk - marknadsföra regionerna och bygga strategiska allianser

Gränsöverskridande samarbete förutsätter partners från andra europeiska länder och regioner. I Europa finns många nätverk inom olika sektorer och sakfrågor. Medverkan i ett strategiskt urval av dessa kan leda till både utvecklande kontakter och framtida partners samt information som är viktig både för den politiska påverkans- och projektstödsverksamheten på Central Sweden.

Under 2019 kommer Central Sweden, i enlighet med medlemmarnas beställningar, att arbeta med följande nätverk:

- ERRIN (European Regions Research and Innovation Network)
- Vanguardinitiativet
- CPMR (*Conference of Peripheral Maritime Regions*)
- AER (*Assembly of European Regions*)
- FEDARENE (*European Federation of Agencies and Regions for Energy and the Environment*)
- Borgmästaravtalet (*Covenant of Mayors*)
- Europaforum Bergslagen
- REVES (*European Network of Cities & Regions for the Social Economy*)
- EUREGHA (*European Regional and Local Health Authorities*)

De kursiverade nätverken i listan ovan är nätverk där deltagandet främst koordineras av medlemsregionerna själva men där Central Sweden följer utvecklingen och kan vid behov delta som representanter för medlemsregionerna på möten eller liknande. Övriga två nätverk, ERRIN och Vanguardinitiativets Bryssel nätverk, är nätverk där deltagandet främst koordineras av Central Sweden. Deltagandet i samtliga nätverk förutsätter dock ett aktivt engagemang och deltagande från medlemsaktörerna.

Hemmaveckor

Som en del i att stärka kontorets dubbla kompetens i de regionalt prioriterade sakfrågorna, omfattar Central Swedens arbete ofta resor förlagda till regionerna, så kallade *hemmaveckor*. Under 2019 kommer Central Swedens personal att resa till regionerna vid minst fem tillfällen i samband med styrelsemöten samt årsmötet. Kontoret kan även komma att delta vid konferensen eller möten utifrån inbjudan från medlemsregionerna.

Skapa möten – Central Sweden är möjligheternas mötesplats vid EU

Central Sweden ska erbjuda möjligheten att använda kontorets lokaler för möten. I begränsad omfattning hjälper kontoret till vid personliga möten genom att förmedla kontakter och realisera möten inom specifika områden. Korttidstjänstgöring på Central Sweden erbjuds medarbetare hos medlemmarna. Både Region Gävleborg och Region Dalarna har i sina beställningar angivit att de önskar att minst två medarbetare per organisation ska genomföra en korttidstjänstgöring under 2019. Region Örebro län anger i beställningen att de önskar att minst fyra medarbetare ska genomföra en korttidstjänstgöring under 2019.

Studiebesök – öka förståelse om EU-perspektivet på olika sakfrågor

Central Sweden är behjälpliga vid arrangerandet av studiebesök i begränsad omfattning. Hjälp vid studiebesök ges i mån av tid.

Organisation, ekonomi och personal

Föreningens högsta beslutande organ är årsmötet. Föreningens årsmöte genomförs innan utgången av april månad 2019. Respektive medlem utser tre ledamöter som företräder dem vid årsmöte och ägarråd i föreningen. För föreningens löpande arbete ansvarar styrelsen. Region Dalarna administrerar föreningens ekonomi och hjälper Central Sweden med ekonomisk redovisning. Region Dalarna debiterar föreningen för dessa tjänster. Region Dalarna är därtill formell arbetsgivare för kontorets personal. Region Dalarna har överenskommit med Central Sweden ideell förening om köp av tjänster från den, av Region Dalarna, utstationerade personalen vid representationskontoret. Detta regleras i ett särskilt avtal.

Internationella strategier hos medlemmarna med ansvar för att koordinera beställning till föreningen samt utgöra tjänstemannastöd till den politiska styrelsen är följande personer hos medlemmarna; Åsa Ängsback (Region Dalarna), Carina Löfgren (Region Gävleborg), Gordon Hahn och Rasmus Bergander (Region Örebro län).

Central Sweden bemannas 2019 av kontorschef Eva Björk, med ansvar för att leda och utveckla kontorets verksamhet, samt handläggarna Johanna Bond och David Erlandsson (vikarierar för Ebba Bjerkan till och med augusti 2019). Central Sweden tar också emot två praktikanter per termin.

Bevakningsområden 2019

Nedan följer en beskrivning om hur Central Sweden har för avsikt att arbeta med de bevakningsområden som medlemmarna har beställt under 2019.

Energi, klimat och ett hållbart samhälle

I enlighet med medlemmarnas beställningar, kommer Central Sweden under 2019 inom området energi, klimat och ett hållbart samhälle arbeta med EU-bevakning med inriktning på politisk påverkan och projektstöd.

Energiunionen

På energiområdet är det framför allt EU-kommissionens arbete med att genomföra den europeiska energiunionen som är av intresse. Initiativet energiunionen omfattar bland annat säkerhet och tillgång på energi, den inre marknaden, energieffektivitet, förnybar energi, forskning och teknik samt lagstiftning gällande målsättningarna till 2030 av förslagen. När energiunionen lanserades i februari 2015 listade Central Sweden de kommande förslag som bedömdes ha störst påverkan för medlemsregionerna. Alla dessa förslag (vilket bland annat omfattar *Vinterpaketet*) har nu publicerats och även om lagstiftningsprocessen tar tid, kommer dessa förslag i någon form att bli lag i EU och i Sverige inom de kommande åren. Fönstret för att påverka direktiven på europeisk nivå har i princip stängt då alla lagförslag nu har beslutats. Nu kommer EU-kommissionen flytta fokus från lagstiftning till genomförande, vilket är intressant ur en projektutvecklingssynpunkt.

Nästa viktiga långsiktiga *energi- och klimatstrategi för EU* publicerades av EU-kommissionen i slutet av 2018. Strategin har satt upp målsättningar fram till 2050 och Central Sweden kommer under 2019 att följa utvecklingen och bevaka hur EU-kommissionens förslag kommer diskuteras i Europaparlamentet och rådet samt hur strategin kan påverka våra medlemsregioner på lång sikt. Central Sweden kommer att arbeta nära medlemmarna för att, vid behov, kunna genomföra påverkansinsatser, såsom positionspapper och svar på samråd inom området.

Bioekonomi och en cirkulär ekonomi

Ytterligare ett fokus under 2019 är bioekonomi-området. Central Sweden kommer bland annat att, tillsammans med medlemmarna, göra en kartläggning inom området för att kunna identifiera eventuella påverkansbehov och projektmöjligheter. Central Sweden fortsätter även att bevaka frågor som berör det hållbara samhället, såsom den cirkulära ekonomin och resurseffektivitet. I enlighet med medlemmarnas beställningar kommer särskilt fokus läggas på en kartläggning av aktuella direktiv och projektmöjligheter.

Nätverk

Central Sweden deltar aktivt i ERRIN:s arbetsgrupp för energi- och klimatfrågor samt i arbetsgruppen för bioekonomi. Central Sweden kommer även att bistå medlemmarna i arbetet inom nätverket CPMR samt bevaka nätverken FEDARENE och Borgmästaravtalet som Region Örebro län är medlemmar i.

Horisont 2020, LIFE och Horisont Europa

Inom området energi, klimat och ett hållbart samhälle är det främst två program som är aktuella: EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, samt EU:s program för miljö- och klimatpolitik, LIFE. Inom ramen för Horisont 2020 bevakar Central Sweden framför allt möjligheterna inom samhällsutmaningarna *Säker, ren och effektiv energi, Livsmedelstrygghet, hållbart jord- & skogsbruk, marin-, maritim, samt insjöforskning & bioekonomi* samt *Klimatåtgärder, miljö, resurseffektivitet och råvaror*. Kontoret bevakar även EU-kommissionens nya forsknings- och innovationsprogram *Horisont Europa* och programmets nya pelare *globala utmaningar* där klustret klimat, energi och mobilitet ingår.

Inom EU:s program för miljö- och klimatpolitik, LIFE, bevakar Central Sweden möjligheterna till projektstöd. Kontoret bevakar även programmets utveckling till nästa programperiod.

Särskilt intressanta områden för projektstöd, förutom cirkulär ekonomi och bioekonomi, är energieffektivisering, förnybara drivmedel och utsläppsnåla transporter samt solenergi. Vidare önskar medlemmarna även att Central Sweden, vid behov, ska lyfta relevanta och intressanta projekt på den europeiska arenan.

Stöd till energi- och klimatrelaterade områden inom Smart specialisering

Central Swedens samtliga medlemmar har lyft fram smart specialisering och de prioriterade inriktningarna i beställningarna. För Region Dalarna utgörs detta av *Energieffektivt samhällsbyggande* och för Region Gävleborg *Bioekonomi* samt *Smarta och hållbara städer*. Detta arbete innebär bland annat att Central Sweden bevakar utvecklingen av partnerskapen inom den tematiska S3-plattformen (S3P) inom energi, i synnerhet partnerskapet om *smarta elnät* och *solenergi*. Kopplat till medlemmarnas insatser inom Smart specialisering återfinns även arbetet med nätverket *Vanguardinitiativet*. Vid intresse från medlemmarna, kan Central Sweden stötta upp med arbetet inom pilotprojektet som rör *bioekonomi* och pilotprojektet som berör *effektiv och hållbar tillverkning (ESM)*.

Forskning och innovation

I enlighet med medlemmarnas beställningar, kommer Central Sweden under 2019 inom området forskning och innovation arbeta med EU-bevakning med inriktning på politisk påverkan och projektstöd.

Arbetet inom området fokuserar främst kring att följa utvecklingen av, och stödja medlemsregionernas arbete med, smart specialisering. Inom smart specialisering är det främst genom de tematiska S3-plattformarna (S3P) och Vanguardinitiativet som medlemmarnas arbete med politisk påverkan och projektstöd kanaliseras.

Tematiska S3-plattformar (S3P)

Central Swedens medlemmar deltar i följande partnerskap inom S3P:

- High Performance Production through 3D-Printing
- Sport
- Social Economy
- Artificial Intelligence and Human Machine Interface (AI & HMI)
- *Marine Renewable Energy*
- *Safe and sustainable mobility*
- *Smart Grids*

Bevakning av och stöd i deltagande inom de kursiverade partnerskapen sker inom bevakningsområdet energi, klimat och ett hållbart samhälle samt transport och infrastruktur. Stöd till deltagande i, samt bevakning av, övriga listade partnerskap sker inom bevakningsområdet forskning och innovation. Central Sweden ska under 2019 delta i samtal, seminarier och konferenser i Bryssel för att hålla medlemsregionerna uppdaterade på utvecklingen av arbetet med smart specialisering med särskilt fokus på de ovan listade partnerskapen inom de tematiska S3-plattformarna.

Vanguardinitiativet

Central Swedens medlemsregioner är alla medlemmar i Vanguardinitiativet. Medlemsregionerna deltar i följande pilotprojekt:

- High Performance Production through 3D-Printing
- *Advanced Manufacturing for Energy Related Applications (ADMA Energy)*
- *Efficient and Sustainable Manufacturing (ESM)*
- *Bio-Economy*

Bevakning av och stöd i deltagandet inom de kursiverade pilotprojekten sker inom bevakningsområdet energi, klimat och ett hållbart samhälle. Stöd till deltagande i samt bevakning av pilotprojektet *High Performance Production through 3D-Printing* sker inom bevakningsområdet forskning och innovation.

Utöver stödet till medlemsregionerna, och aktörer kopplat till medlemsregionernas deltagande i arbetet inom pilotprojekten, fokuseras Central Swedens arbete med Vanguardinitiativet till följande aktiviteter:

- Representera Region Dalarna i Vanguardinitiativets styrelse
- Representera medlemsregionerna på sammanträden med Vanguardinitiativets Bryssel nätverk
- Delta i arbetet inom Bryssel nätverkets arbetsgrupper, främst kommunikationsarbetsgruppen samt arbetsgruppen för policypåverkan
- Delta på sammanträden med de regionala samverkansgrupperna i respektive medlemsregion
- Bistå medlemsregionerna i förberedelser inför det politiska årsmötet och direktörmötet
- Bistå medlemsregionerna i arbetet med att föra upp frågor kopplat till arbetet inom Vanguardinitiativet på nationell nivå (främst genom RND FoI-nätverket samt det nationella Vanguardinätverket)

Digital Innovation Hubs (DIH)

Nära kopplat till arbetet med smart specialisering är initiativet digitala innovationsnav, eller Digital Innovation Hubs (DIH) som det heter på engelska. Syftet med DIH är att skapa ett nätverk av testmiljöer och expertis i hela Europa som gör det möjligt att utveckla och testa digitala innovationer. Genom nätverket, och regionala kontaktpunkter, är ambitionen att tillgängliggöra stödet till och utvecklingen av digitala innovationer i hela Europa genom bland annat teknisk expertis och testmiljöer. DIH är ett centralt initiativ i EU-kommissionens förslag om inrättandet av det nya sektorsprogrammet *Digital Europe* i nästa programperiod, 2021 – 2027. Central Sweden kommer under 2019 nära följa utvecklingen av DIH och föra en dialog med kontaktpersonerna i medlemsregionerna om möjligheten till europeisk samverkan och finansieringsmöjligheter kopplat till detta initiativ.

Finansieringsmöjligheter

Central Sweden kommer under 2019 främst följa utvecklingen och sprida information om relevanta initiativ och ansökningsomgångar kopplat till framförallt ramprogrammet för forskning och innovation, *Horisont 2020*, samt *COSME*, programmet för små och medelstora företag samt företagens konkurrenskraft. Central Sweden fortsätter även under 2019 arbetet med att påverka utformningen av finansiering kopplat till detta område i nästa programperiod, utifrån medlemsregionernas antagna positioner. Påverkansarbetet riktas främst till programmen inom *europiskt territoriellt samarbete (Interreg)*, *Horisont Europa* (som ersätter *Horisont 2020* i nästa programperiod), de nya programmen *Digitala Europa* samt *programmet för den inre marknaden* (Single Market Programme, inom vilket *COSME* föreslås omfattas av i nästa programperiod). Vidare kommer Central Sweden under 2019 att bevaka utvecklingen av *InvestEU*, ett program som samlar all EU-finansiering i form av lån och garantier.

Sammanhållningspolitiken

Sammanhållningspolitiken är den politik som ligger till grund för utformningen och genomförandet av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna/ESIF). Sammanhållningspolitiken är beställt av samtliga medlemmar och är främst ett område för politisk påverkan, då projektstödsarbetet genomförs effektivare av andra aktörer som arbetar med förvaltningen av fonderna på regional nivå.

Politisk påverkan

Central Sweden arbetar aktivt med att påverka politiken som ligger till grund för fonderna och verkar för att sammanhållningspolitiken utformas på ett för medlemmarna så gynnsamt sätt som möjligt inför nästa programperiod. EU-kommissionen presenterade sitt förslag om ny långtidsbudget i början på maj 2018 och förslaget om sammanhållningspolitiken för perioden 2021–2027 presenterades kort därefter. Den totala budgeten för sammanhållningspolitiken minskas i EU-kommissionens förslag ned med cirka sju procent, dock motsvarar den svenska tilldelningen ungefär samma nivå som i nuvarande programperiod.

Arbetet under 2019 kommer att handla om att fortsätta bevaka utvecklingen, upprätta nya och upprätthålla existerande kontakter med tjänstemän på relevanta generaldirektorat inom EU-kommissionen och samverka med andra regioner och aktörer som strävar mot samma mål inför kommande programperiod, både i svenska och europeiska konstellationer. Arbetet kommer till stor del att handla om att föra fram medlemsregionernas antagna ståndpunkter, genom samtliga möjliga kanaler, om den framtida sammanhållningspolitiken för att försöka påverka förhandlingarna som ligger till grund för den slutgiltiga utformningen av politiken. Central Sweden kommer att delta aktivt i diskussionerna om programperioden efter 2020 och föra en löpande dialog med tjänstemän i regionerna för att informera om och ta ställning till olika förslag och initiativ.

Region Dalarna har i sin beställning lyft bevakningen av utvecklingen av artikel 70¹, makroperspektivet rörande Interreg A-programmen, samt komponent fem (interregionala innovationsinvesteringar). Även kopplingen till smart specialisering och kapacitetsbyggande inom forskning och innovation lyfts fram i beställningen. Region Gävleborg lyfter fram bredbandsutbyggnad, digital infrastruktur och social hållbarhet som särskilt viktiga frågor för Central Sweden att beakta inom sammanhållningspolitiken. Region Örebro län lägger fokus i sin beställning på påverkansarbete kopplat till positionspapper och remissvar för Region Örebro län och för Östra Mellansverige (ÖMS). Spridning av politiskt antagna positioner och input i remissvarsarbetet efterfrågas också.

¹ Artikel 70 i de gemensamma bestämmelserna för ESI-fonderna om *Insatsers stödberättigande beroende på geografiskt läge* beskriver att den förvaltande myndigheten får godta att en insats genomförs utanför programområdet förutsatt att insatsen gynnar programområdet och inte överskrider 15 % av den totala budgeten för ERUF.

Transport och infrastruktur

I enlighet med medlemmarnas beställningar, kommer Central Sweden under 2019 arbeta inom området transport och infrastruktur med både projektstöd och politisk påverkan.

TEN-T

Arbetet med politisk påverkan innebär att Central Sweden profilerar regionerna som attraktiva samarbetspartners och kunniga aktörer inom transport- och infrastrukturfrågor. Nyckelpersoner inom EU:s institutioner ska vara väl underrättade om medlemmarnas strategiska placering i det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Förordningen för TEN-T, som antogs 2013, förväntas revideras mot slutet av 2021 eller under 2022. Arbetet med ny TEN-T-förordning påbörjas redan under hösten 2018, för att intensifieras under 2019. Under 2019 kommer Central Sweden därför att fortsätta bevaka utvecklingen, informera om aktuella samråd, samt stödja medlemmarna i arbetet med att etablera en kunskapsbas och plattform för långsiktig strategisk påverkan.

Botniska korridoren

Botniska korridoren är ett samarbetsprojekt mellan regionerna Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland-Härjedalen, Gävleborg och Örebro län, samt ett antal kommuner, länsstyrelser och andra aktörer längs stråket. Projektet avslutades under hösten 2018 och arbetet med att starta upp ett nytt projekt för perioden 2019–2022 har inletts. Botniska korridoren utgör förlängningen av EU:s stomnätsskorridorer norrut och knyter ihop Norge, Sverige och Finland. Samarbetet fokuserar på järnvägskorridorerna, men inkluderar även viktiga anslutningar till de andra trafikslagen. För att möjliggöra fortsatt utbyggnad och prioritering av både stomnät och anslutande stråk kommer det att krävas ett fortsatt arbete på både nationell och europeisk nivå. Fokus på EU-nivå kommer att ligga på strategiskt påverkansarbete i revideringen av CEF- och TEN-T-förordningarna. Region Dalarna har under hösten 2018 uttryckt intresse för att ansluta till projektet och att Central Sweden bistår i kontakterna med parterna i Botniska korridoren.

Central Sweden har en ledande roll i samarbetet med berörda svenska, finska och norska Brysselkontor i *Bothnian Corridor Brussels Network*. Målet har varit att få korridoren högre prioriterad inom TEN-T genom en förlängning av korridoren Skandinavien-Medelhavet, *Scan-Med*, på den svenska sidan och North Sea Baltic, på den finska sidan. Stora framgångar nåddes under 2018, då sträckan inkluderades i EU-kommissionens förslag till ny CEF (se nedan). Under 2019 ligger fokus på att säkerställa sträckan i sin helhet finns med i den slutgiltiga och antagna förordningen, när förhandlingarna med Europaparlamentet och rådet avslutas.

Elvägar

Samtliga medlemmar lyfter elvägar i sina beställningar inför 2019. Region Gävleborg lyfter vikten av att koppla den fortsatta utvecklingen av Elvägen (E16) till den europeiska nivån och Region Dalarna lyfter fram en eventuell förlängning av detta projekt till Dalarna. Region Örebro län önskar information om utvecklingen på europeisk nivå kopplat till elvägar, inom lagstiftningsområdet, aktuella konferenser och projektmöjligheter.

Politisk påverkan gällande finansieringsmöjligheter

Fonden för ett sammanlänkat Europa, *Connecting Europe Facility* (CEF) är finansieringsverktyget för TEN-T. CEF reglerar bland annat vilka sträckor som ingår i de nio stamnätsskorridorerna, det vill säga de sträckor som har högst implementeringsstatus. EU-kommissionen presenterade i juni 2018 förslaget till ny CEF för perioden 2021–2027 och förhandlingar har påbörjats med Europeiska rådet och Europaparlamentet om vad CEF ska innehålla efter år 2020. Fokus under 2019 ligger på att säkerställa att Botniska korridoren i sin helhet finns med i ScanMed, den slutgiltiga förordningen, som antas när förhandlingarna har avslutats.

Projektstöd

Inom projektstöd är det främst två program som är aktuella, ovan nämnda CEF, samt EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020. Inom ramen för CEF utvecklar medlemmarna projekt, i samarbete med Trafikverket. Projektfinansiering från CEF söks i hård konkurrens med andra europeiska aktörer, därför krävs strategiskt arbete för att informera EU-kommissionen om prioriterade projekt för att förbättra chanserna till beviljade projekt. Inom Horisont 2020 bevakar Central Sweden möjligheterna inom samhällsutmaningen *Smart, grön och integrerad transport*. Central Sweden kommer under 2019 också att bevaka utvecklingen av efterföljaren till Horisont 2020, *Horisont Europa*. Kontoret ska även hjälpa till med eventuella ansökningar inom andra relevanta finansieringsverktyg som exempelvis NDPTL (*Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics*). Områden som medlemmarna lyfter fram som särskilt intressanta för projektstöd är kollektivtrafik, gods- och multimodala transporter, hållbart resande, High Capacity Transport (HTC), samt torrhamn och logistiknod Hallsberg.

Oslo-Stockholm 2.55

I Region Örebro läns beställning lyfts Oslo-Stockholm 2.55 fram som högprioriterat och kontoret ges i uppdrag att verka för att sträckan mellan de två huvudstäderna (via Örebro-Karlstad) blir en del av stamnätsskorridoren ScanMed. Bolaget Oslo-Stockholm 2.55, som ägs av bland annat Region Örebro Län, har uppdraget att driva och samordna arbetet för en snabb och driftsäker järnvägsförbindelse på sträckan. Central Sweden ska verka för att nyckelpersoner på EU-nivå och på Sveriges ständiga representation vid EU är väl informerade om stråket. Indikationer från förhandlingarna i rådet pekar på att det i ett kompromissförslag öppnas för revidering av korridorsdragningarna i den kommande TEN-T-revideringen, som förväntas ske mot slutet av 2021 eller under 2022 (något som under ordinarie omständigheter regleras i CEF).

Övriga nätverk

Central Sweden kommer även att arbeta med ERRIN (*European Regions Research and Innovation Network*), där kontoret sedan 2018 ingår i ledningen av transportarbetsgruppen, samt att stötta medlemsregionerna i arbetet med CMPR och AER. Även bevakning av utvecklingen i det nystartade S3-partnerskapet *Safe and Sustainable Mobility* är av intresse för medlemsregionerna.

Övriga områden

Övriga sektorsprogram på EU-nivå som inte är kopplade till Central Swedens bevakningsområden bevakas inte aktivt av kontoret, men ansökningsomgångar och partnersök förmedlas via hemsidans bevakningstjänst.

Kultur med fokus på kultur-/världsarv samt kultur och digitalisering inom ramen för VR och AR

Region Gävleborg lyfter fram *Kultur med fokus på kultur-/världsarv samt kultur och digitalisering inom ramen för VR och AR* i beställningen till Central Sweden. Region Gävleborg kommer under 2019 att prioritera frågor som rör utvecklingsarbetet inom det digitala fältet och vill gärna samarbeta med Central Sweden kring detta, bland annat genom att skapa relationer med europeiska samarbetspartners.

Region Dalarna nämner i sin beställning att de önskar att Central Sweden, i mån av tid, ger rådgivning inom kunskapsområdet *Innovativ upplevelseproduktion* inom smart specialisering, och att detta främst skulle vara kopplat till kulturarv.

Då kultur inte är ett eget bevakningsområde inom Central Sweden kommer bevakningen av dessa frågor ske i mån av tid, och främst i koppling till något av de befintliga bevakningsområdena.

Utbildningsinsatser

Region Gävleborg har angivit i sin beställning att de vill genomföra två halvdagars utbildningsinsatser med fokus på allmän EU-kunskap och Central Swedens roll, där den ena utbildningsinsatsen skulle rikta sig till det interna nätverket för regionalt utvecklingsansvariga; Forum för regional utveckling (FRU) och den andra utbildningsinsatsen skulle rikta sig till Regionstyrelsen. Region Dalarna har angett att de vill att Central Sweden deltar på ett sammanträde med nämnden för regional utveckling under 2019. Central Sweden finns tillgängliga för att genomföra presentationer om EU-kunskap och kan tillsammans med kontaktpersonerna för Central Sweden genomföra en presentation om Central Swedens roll vid sådana utbildningstillfällen. Utbildningstillfällena kan med fördel genomföras i samarbete med SIEPS (svenska institutet för europapolitiska studier), som har som uppdrag att erbjuda EU-utbildning för anställda i olika funktioner på bland annat regional nivå, med syftet att höja kompetensen när det gäller EU och svensk europapolitik.